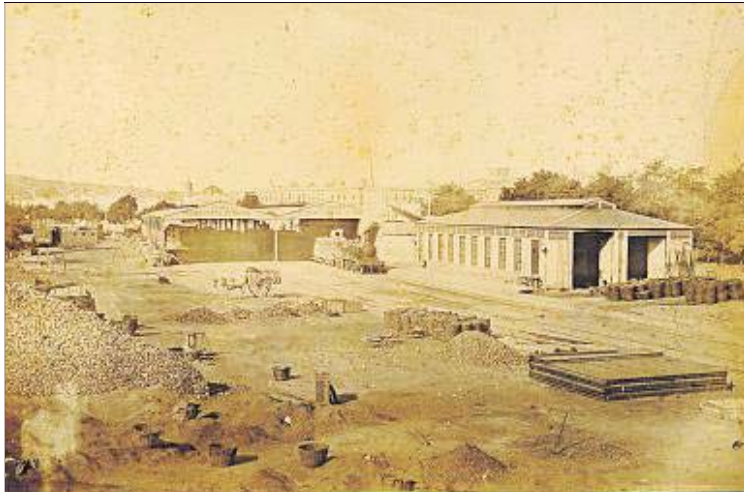

L'ÀLBUM

LLUÍS PERMANYER

Així era cap al 1880 l'estació de Barcelona del primer ferrocarril, que portava a Mataró

El tren de Mataró

Aquí va començar la història del ferrocarril. Aquesta fotografia va ser captada cap al 1880. És potser l'únic document gràfic que mostra l'estació del tren que enllaçava amb Mataró.

Als respectius frontons de les cobertes de l'estació apareixen inscrites les següents informacions: la de l'esquerra diu: "Primer ferrocarril de España"; i la de la dreta: "Inaugurado el 28 de octubre de 1848".

Convé fer una precisió. Quan va començar a funcionar aquesta línia, i encara quan va ser captada aquesta imatge, no era estrictament el primer ferrocarril d'Espanya, sinó de la Península. El que en realitat tenia honor d'haver estat pioner era el que uns anys abans es va establir a Cuba per modernitzar el transport de la canya de sucre, i va ser territori espanyol fins al 1898, data en què Espanya el va cedir.

No només va aportar aquesta primícia, l'illa caribenya,

sinó que il·lustrava també la idea que aquell giny tan pràctic podia beneficiar Barcelona i Catalunya. Miquel Biada es va reconèixer fascinat per la clara eficiència d'aquella modernitat i quan va tornar al seu país va aconseguir promocionar-ne la construcció.

Un dels problemes va ser

Aquesta estació, construïda el 1848, va ser la del primer ferrocarril de la Península

trobar un lloc per a l'estació. Dins de la ciutat emmurallada no hi havia prou espai. I com que la línia havia d'enllaçar amb Mataró, on havia nascut Biada, es va optar per situar-la entre la plaça de toros i la capçalera de la Barceloneta, aproximadament on es forma la corba que surt de l'estació de França. La seva posició exacta va figurar per primera vegada en el mapa de Barce-

lona que van dibuixar Manuel Saurí i José Mata, publicat el 1849.

Això provocava un problema militar. La línia exigia tallar la muralla que encara hi havia entre la Ciutatella i el fort Don Carles. Van concedir el permís, però amb condicions. Després de passar l'últim tren, s'havia de tancar el reixat fins que l'endemà al matí tornés a circular; i la clau es guardava al Govern Militar.

La segona estació no va ser instal·lada fins al 1854; on avui es forma la cantonada de la plaça Catalunya amb la ronda Universitat. Allà a prop es va establir la següent el 1863, la del ferrocarril de Sarrià, l'única de les tres que encara continua.

El descobriment de l'espectacle del ferrocarril mogut a vapor a Nimes va influir Cerdà a l'hora de projectar després el seu pla de l'Eixample. Es va proposar que la seva presència s'incorporés positivament a la nova Barcelona, i ho va aconseguir.

Em van assegurar que una porció de l'estructura d'una d'aquelles naus va ser aprofitada quan es va aixecar l'estació de França. I la van encaixar adossada al costat de la plaça de la Gardunya que dona a mar; i s'hi va estar fins que es va emprendre la gran reforma urbanística que ja està a punt de culminar. ●

IMATGE CEDIDA PER L'ARXIU FOTOGRÀFIC DE BARCELONA

QUADERN BARCELONÍ

LLUEIX EL MODERNISME

Als qui entrin a la botiga que Massimo Dutti acaba d'inaugurar al passeig de Gràcia 96, els recomano que abans de mirar els aparadors parin molta atenció al sostre. És una de les sorpreses magnífiques que ara ofereix: ha estat descoberta i restaurada aquesta ampla franja de revoltos amb un treball esgrafiat molt fi. Va quedar amagat, igual com en alguns punts de la planta baixa i

del pis principal, perquè va ser menyspreat en una altra època, quan el modernisme era sinònim de mal gust. Així doncs, el recent canvi comercial que hi ha hagut no només ha propiciat una restauració necessària, sinó el redescobriment d'obres ornamentals que s'havien mantingut tapades. El decorador Josep Pascó va rebre carta blanca del seu amic Ramon Casas, a qui admirava també com a pintor, per ornamentar a mans plenes

no només el pis on vivia. Malgrat tot el que per desgràcia es va destruir, encara queda una empremta portentosa d'aquell estil que no deixava ni un sol pam de mur per recobrir amb art i artesanía de qualitat. Es tractava literalment d'acaparar-ho tot i passar a realçar-ho amb una capa modernista fastuosa. Val la pena, doncs, dedicar una lenta passejada per la nova botiga per mirar, descobrir i admirar.

BATEC CIUTADÀ

Les pistes d'esquí de Boí Taüll obriran el 2 de desembre

LLEIDA ▶ L'estació de Boí Taüll encetarà la temporada d'esquí el 2 de desembre si la neu acumulada ho permet. El director general de Boí Taüll, Martí Rafel, creu que aquesta temporada podria ser de creixement, seguint la tendència a l'alça de l'ocupació hotelera del complex a l'estiu, i espera aproximar-se als 120.000 forfets, un 20% més que l'any passat. L'empresa de la Generalitat, Actius de Muntanya, ha invertit 1,6 milions en la millora de pistes, una màquina, canons de neu i la implantació del forfet Mans Lliures. / **Pau Echaz**

La Generalitat amplia els mesuradors de la qualitat de l'aire

LA POBLA DE MAFUMET ▶ El polígon petroquímic del sud de Tarragona disposarà de dos mesuradors nous per analitzar la qualitat de l'aire: un a la Canonja i un altre a la Pineda (Vila-seca). Aquests dos s'afegeixen als onze que actualment estan analitzant la presència de 89 compostos orgànics volàtils. El conseller Josep Rull va explicar ahir, després de la tercera reunió de la Taula de la Qualitat de l'Aire del Camp de Tarragona, que a proposta de la UPC, la URV i el CSIC es consensuarà la metodologia per fer els futurs estudis. / **Sara Sans**

Bicicletes elèctriques utilitzades durant la prova pilot del pàrquing

Les estacions dels FGC comencen a incorporar aparcaments segurs de bicicletes

SANT BOI ▶ L'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat (FGC) de Sant Boi de Llobregat és la primera a implantar una prova pilot d'aparcaments segurs de bicicletes seguint l'exemple dels que ja hi ha a les ciutats del centre d'Europa. Té capacitat per a 24 bicis i s'hi podrà accedir exclusivament amb una targeta que tindran els usuaris. Les properes setmanes s'habilitarà a Sant Cugat un altre espai similar però més gran, amb 75 places inicials i ampliable fins a 300. Els aparcaments formen part del projecte europeu BiTiBi,

que promou la intermodalitat entre la bici i el tren. Després de la prova pilot, els nous aparcaments s'integraran amb el Bici-box, el sistema de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) que va registrar 24.000 bicis estacionades al setembre, la majoria a prop de parades de transport públic. L'AMB, responsable de la gestió dels nous aparcaments, està en negociacions amb Adif per instal·lar-los també en estacions de Rodalies. La primera serà la de Gavà, amb capacitat per a un centenar de bicis. / **David Guerrero**

Madrid estudia reduir la velocitat a l'M-30 i els accessos a 70 km/h de manera permanent

MADRID ▶ L'esborrany del pla de qualitat de l'aire i canvi climàtic de l'Ajuntament de Madrid, presentat ahir, proposa entre les seves 30 iniciatives reduir la velocitat de l'M-30 i dels accessos a la capital a 70 quilòmetres per hora, així com augmentar els espais per als vianants als barris de la capital. Aquestes mesures busquen "un repartiment de l'espai d'aparcament en superfície exclusivament per a residents i usos dotacionals, per garantir l'accés dels vehicles de no residents als aparcaments d'ús públic a l'interior de l'àrea". L'esborrany també planteja una revisió i ampliació de la xarxa

ciclista amb nous carrils bici a més de la "definició" i l'"establiment" d'una xarxa d'aparcaments per a bicicletes. També es pretén estendre el servei públic de lloguer de bicicletes Bicimad a zones de "gran demanda". Aquestes propostes es van fer públiques poques hores després que s'aixequessin les restriccions al trànsit per la contaminació que en la seva tercera fase incloïa una mesura inèdita a Espanya: restringir al 50% la circulació de vehicles segons la seva matrícula. Madrid té obert un expedient a Brussel·les per haver incomplert les normes de salut pública. / Redacció